

రోడ్డు మీద అవ్యమనస్కంగా వదుస్తున్నాను. ఏవేవో ఆలోచనలు చెదపురుగుల్లా మెదడును తినేస్తున్నాయి. ఈ ఆలోచనలకు ఒక అర్థం పర్థం వుండదు. పక్కనే కనిపించిన ముష్టివాడి గురించి కొంతసేపు, అంతలోనే రెండో జిల్లో వచ్చే ఆదాయం, ఖర్చుగురించి మరికొంత సేపు ఎక్కడా నిలకడా, పొంతన వుండదు.

ఇంతలో కాలు ఎత్తి అడుగు వేయబోయే సరికి చెప్పి పులుక్కున రెగింది. 'ఆరే! ఇప్పుడేలాగ! స్టాండర్డ్ కంపెనీ కోసుక్కున్నా పట్టుమని నాలుగు నెలలు పని వెయ్యివే చెప్పారు' ముట్టూ పరిటినగా చూశాను. నా కంటకేదో అనింది. హాస్యయ్యో! జటిలమైన సమస్య తీరిపోయినట్లు ఎట్టార్చి రెగిన చెప్పలోనే కాళ్ళిడుస్తూ అక్కడికి చేరుకున్నాను.

అదో రిడ్ క్యాపిషెడ్, అప్పటికే ఓ అయిదుగురు వ్యక్తులు నిలబడి వున్నారు. చేసేది లేక నా చెప్పను

అక్షయ జ్యోతుల

పోతందనే ఫీలింగ్. తీరా అది మళ్ళీ పక్కన పెట్టాక నిరుత్సాహం, నిస్సహాయత.

వివరికి అన్నీ అయినయ్యే. నా చెప్పనతను తీసుకో బోతున్నంతలో ఒకరను వెహికల్ మీద నుంచి దిగి వచ్చాడు. చెప్పలు కుట్టే అతను లోపలి జేబులోంచి కొన్ని నోట్లు తీసి లెక్కపెట్టి ఇచ్చాడు. తనను మళ్ళీ లెక్కపెట్టుకుని బుక్ లోలాసి అతని చేత సంతకం పెట్టించుకుని వెళ్ళాడు. సేవింగ్స్ కాబోలు.

నా చెప్ప వకచకా కుట్టిచ్చాడు. అర్థ రూపాయి దిశ్య యిచ్చి చెప్పలో కాలుదూర్చాను. అతను బాగు చెయ్యాలన్న బూటేదో తీసుకుని పని మొదలెట్టాడు. నాకతన్ని చూస్తే ఈర్ష్య వేసింది. తన పనేమో, తనేమో, ప్రశాంతమైన జీవనం! అక్కడ్నుంచి మనిషిని కదిలానే కానీ ఆలోచనలు మాత్రం అతని ముట్టూనే పరిధిమిస్తున్నాయి.

ఆ రోజు నుంచి ఆ రోడ్డు మీద కెళ్ళినప్పుడల్లా కొంతసేపు ఆ పక్కనే నిలబడి అతణ్ణి పరిశీలించడం అలవాటయింది. అలా మాస్తున్నప్పుడు మనసులో ఏకాకలా మాయమయ్యేది.

ఓ రోజు కావాలని కాస్త పొడయిన బూట్లుంటే కవర్ లో వేసుకుని బయల్దేరాను. అతను వాటిని చూసి. "కొంచెం టైం పడుతుంది. రేపొచ్చి తీసుకుంటారా" అన్నాడు.

"పర్వాలేదు. అందరినీ అయ్యోకే కుట్టు" అంటూ

ఆ పక్కనే వున్న పెద్దరాతి మీద పర్డుకుని కూచున్నాను. రకరకాల మనుషులు, రకరకాల చెప్పలు. కాలంలో పాలు అతని చేతులు వేగంగా కదులుతున్నయ్యే. అందరూ వెళ్ళి పోయారు. అతడు నా బూట్లని చేతుల్లోకి తీసుకున్నాడు. "శానా ఆలికనుయిపోయింది సార్!" అని అతడంటుంటే బదులుగా చిన్నగా నవ్వానేను.

ఇంతలో ఓ ముష్టివాడు వచ్చాడు. చెప్పలు కుట్టే అతను "దా! తాలా!" అంటూ ఆదరంగా ఆహ్వానించాడు. లోపలనుంచి ఓ చెప్పల జత తీసి "నేనుకుని చూడు" అంటూ వాటిని ముందుకు వెట్టాడు. ఆ ముసలి ముష్టివాడు చెప్పలు తీసుకుని వేసుకున్నాడు అనందంగా.

"పది కాలం పాలు కుట్టగా వుంటు పాపా నిజం చెప్పాలంటే కాలకి చెప్పలేనుకుని ఎన్నేళ్ళయిందో" అన్నాడు.

"చెప్పలేముంది లే తాలా! చేతిలో పనేగా" అన్నాడు. ఆ ముష్టివాడు దండం పెట్టి వెళ్ళిపోయాడు.

నాకు ఆశ్చర్యం, ఒకలాంటి అనందం కలిగాయి. ఆ

గాంధీ పుట్టిన దేశం
 ప్రభుత్వ అనువ్రతలో మందులు వుండవు
 ప్రభుత్వ రేషన్ షాపులో నరుకులు వుండవు
 ప్రభుత్వ ఖజానాలో డబ్బులు వుండవు
 ప్రభుత్వ సారాయి దుకాణంలో 'నో స్టాక్' బోర్డులు వుండవు!
 - వినుగు కిశోర్ బాబు

కూడా ముందుకు తోసి అక్కడే నిలబడ్డాను. చెప్పలు కుట్టే అతను కంగారులేకుండా తన పని చేస్తున్నాడు.

పక్కనే ఓ ట్రాన్సిస్టర్. ఏవో హిందీ పాటలు వస్తున్నాయి. దాంలో పాటే అతనూ హావో చేస్తున్నాడు. ముట్టూ రకరకాల తోళ్ళముక్కలు, ఓ గుండ్రటి రేకు పళ్ళెంలో సైజులవారీ మేకులు, పక్కనే ఫెనికాల్ డబ్బా, కిందుగా ఓ ఎత్తైడ్ బాక్స్ లో నీళ్ళు, కొన్ని పాలిష్ డబ్బాలు, బ్రష్లు, అరేకు బడ్డిలోనే తయారు చేసిన చెప్పలు ఓ వైపు, మరో వైపు రెండు మూడు దేవుళ్ళ పటాలు తగిలించాడు. అందులో ఓ ఫోటో నవ్వుమరంగా ఆకర్షించింది. ఎవరో గొప్ప రైవభక్తుడు చెప్పలు కడుతున్న దృశ్యం అది. 'ఎవరబ్బా!' 'పోనీ అడుగుదామా! నవ్వుతారేమో!' 'సందేహం. 'ఎవరయితే నాకెందుకులే. తొందరగా వెళ్ళాలి. ఇంకెంత సేపో!'

అతను ఎవరినీ నోపించకుండా ఒక్కొక్క చెప్ప మీద ఓ క్షణం దృష్టి కేంద్రీకరిస్తున్నాడు. ఓ చెప్ప తీసుకొని పొడయిపోయిన మేరకు చెక్కేసి పక్కనపెట్టి మరో చెప్పకు ఫెనికాల్ లాసి. ఓ పక్కన అరబెట్టి. ఇంకో చెప్పకు నాలుగుపట్లు వేసి, మరో చెప్పకు రెండు మేకులు దిగిస్తున్నాడు.

అతగాడు ఒక్కో చెప్ప పట్టుకున్నప్పుడల్లా ఆ చెప్ప లాటాకు వ్యక్తి మొహంలో అనందం. తను పని అయి

అవినీతి
 రాజకీయ క్షురకులు
 నాగ్దానాల మొండికత్తులలో గీసేకొద్దీ
 వ్యవస్థా దేహానికి నిర్దోష్టం పెరిగే గడ్డం!!
 - చల్లా రామఫణి

క్షణంలో విరిగిన చెప్పల్ని, బూట్లనీ వైరం భద్రంగా దాచి 'పాపలాకైనా సరే!' అమ్మి సొమ్ము చేసుకునే సంఘటనలు గుర్తొచ్చినాయి.

'నాగరికంగా పైకి కన్పించే మన ప్రవృత్తి ఎంత అనాగరికమైంది' అనుకున్నాను. ఆ క్షణంలో అతను హిమాలయమంత ఎత్తులో, ఎంతో సుందరంగా వున్నట్టు, నేను మరుగుజ్జులా పాలాకంలోకి దిగబడు తున్నట్టు నాలో ఫీలింగ్.

నిశ్శబ్దంగా లేచి నుంచుని ముందుకు కదల బోయాను.

"సార్! సార్! మీ బూట్లు రెడీ. ఇప్పుడే తీసు కెళ్ళొమ్మ" అతను గబాగబా, గట్టిగా అన్నాడు.

జేబులోంచి ఓ అయిదునోట్లు తీసి అతనికిచ్చి "ఈ బూట్లు కూడా ఎవరికైనా ఇచ్చేయ్" అన్నాను.

అతను నా వంక ఆశ్చర్యంగా, ఎంతగా, నమ్మ లేనట్లుగా చూస్తుంటే అది నా ప్రవర్తనలోని అసహజ తను ఎత్తి చూపిస్తున్నట్లుగా లోచింది. మనసులో ఇరుకుగా, ఇబ్బందిగా వుండి పొడపుడిగా అడుగు ముందుకేళాను. అతని చూపుల్నుంచి రప్పించుకున్నా ననుకున్నానే కాని ఆ చూపులు వన్నింకా వెంటాడు తూనే వున్నాయి.